

DRAUGAS

Rev. A. Staniskynas
4557 Wood st.
KATALIKŲ

IKRASTIS PASVĖSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ REIKALAMS

VOL. II. (METAI II.)

WILKES-BARRE, PA BIRŽELIO (JUNE) 23 D. 1910 M.

No. 25.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21st, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE, PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

MAŽAS DUDORIUS.

ŠEŠTOJI NEDELIA PO SEKMINIŲ.

Lekcija. Rym. VI, 3—11. Broliai: Ar nežinote, jog kurie tik esame apkrikštyti Jėzuje Kristuje, esame apkrikštyti jo mirtyje. Nes esame palaidoti drauge su juo per krikštą mirėsiop; idant kaip Kristus kėlėsi iš numirusių per garbę Tėvo, taip ir mes idant naujame gyvenime vaikščirotume. Nes jei stojomės įskiepyti ant jo mirties prilyginimo, lygiai ir prisikėlimo busime. Tai žinodami, jog mūsų senas žmogus yra drauge nukryžiuotas, idant nusidėjimo kunas būtų sugaišintas ir toliaus netarnautume nusidėjimui. Nes kas numirė, yra nuteisintas nuo nuodėmės. O jeigu su Kristum numirėme, tikime, jog drauge taipogi gyvensime su Kristumi. Žinodami, jog Kristus kėlėsi iš numirusių, daugiau nemiršta, mirtis daugiau ant jo neviešpataus. Nes jeigu numirė nuodėmei, vieną kartą numirė, o jog yra gyvas, Dievuje yra gyvas. Taip ir jūs manykite, jog esate ištikro numirė nuodėmei, o gyvi Dievuje, Kristuje Jėzuje, mūsų Viešpatyje.

Evangelija. Mork. VIII, 1—9. Anuomet, kad buvo didelė minia, o neturėjo ką valgyti, suvadinęs savo mokinius, tarė jiems Jezus: Gaila man minios, nes štai tris dienas jau pasilieka su manim, o neturi ką valgyti. O jei paleisiu juos alkanus į jų namus, pails ant kelio, nes kai kurie jų atėjo iš tolo. Ir atsakė jam jo mokiniai: Iš kur kas galės anuos pasotinti duona čia, girioje? Ir klausė jų: Kiek turite duonų? Kurie pasakė: Septynetą. Ir liepė miniai sėsties ant žemės. O ėmęs septynetą duonų, darydamas dėkojimą, laužė ir davė savo mokiniams, idant padėtų jiems; ir padėjo miniai! Turėjo ir žuvėlių mažą ir anas palaimino ir liepė padėti jiems. Ir valgė ir buvo pasotinti ir surinko, kas liko trupučių septynias pintines. O buvo tų, kurie valgė, apie keturis tūkstančius, ir paleido juos.

DĖKINGUMAS.

Šios dienos evangelijoje randame trumpą išsireiškimą ar sakinį, kurio iš atžvilgio į didelį stebuklą papenėjimo septyniomis duonomis ir keliomis žuvimis keturių tūkstančių žmonių, reikėtų mums praleisti. Sakinys yra šis: "Ir ėmęs septynias duonas ir žuvis ir padėkavojęs, laužė ir davė mokiniams savo, o mokiniai davė žmonėms". Taip, "padėkavojęs". Jis, visų daiktų Viešpats padėkavojo Savam ir mūsų Dangiskam Tėvui, pirma negu daleido išalkusiai miniai dalyvauti stebuklingame valgyje. Taip pamokina Jis mus visus, kad prieš priėmimą kasdieninio savo valgio Dievui dėkavotum; kad tuomi dėkingumu išprašytum pas Dievą palaiminimo savo maistui ir atvirai išpažintum, jog viską nuo Dievo apturim, ir kad neužmirštam To, kuris kasdien mūsų gyvenimą maloniai aprūpina. Ar bet šis gražus paprotys yra taip pat kasdien mūsų visų užlaikomas? Ar kiekviename katalikiškame name matome namiškius, prieš valgį prie stalo sustojant, su guodone persižegnojant ir atkalbant dievotai tokią, kaip ši, maldele: "Palaimink, Viešpatie, mus ir tąs Tavo dovanas, kurias priimsime iš Tavo duosnumo, per

Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį, Amen". Toks ištikro, turėtų būti mūsų paprotys; mūsų bernačiai ir mergaitės, nuo mažumės, privalo to papročio laikytis. Tas yra, tiesa, papročiu visose vienuolijose, bet turėtų būti, taip pat, papročiu ir kiekviename krikščioniškame name. Tečiau, ar neatsiranda šiandien katalikų, kurie užmiršta ar apleidžia net ir persižegnojimą sėdami prie valgio? Neužkenks nei vienam iš mūsų apsiskaityti truputį su savo sąžine tame dalyke. Ar aš, ir tu ir kits pasimeldžiame prieš kiekvieną valgį? Ar tą atliekame dievotai ir rimtai? Ar nesigėdijame kada prie stalo persižegnoti? Ar neapleidžiam kada persižegnojimo iš atžvilgio į žmones? Pažvelgkime, bet, da toliau ir giliau. Ar stebuklingasai valgis, evangelijoje aprašytas, nebuvo paveikslu da didesniojo pokilio, kurį Jėzus mums parengė Švenčiausiam Sakramente Savo kūno ir kraujo? Mes jį vadiname Eucharistija arba lie tuviškai padėkavonės sakramentu; jis yra pokilis taip gausus ir taip turtingas dieviškame ir dangišrame valgyje, jog aniuolai veizi į mus su šventu pavydu ir visi šventieji džiaugiasi su mumis, kurie tame pokilyje dalyvaujame. Koki tad mūsų dėkingumo apsirėikimai prie progos tų taip įstabių ir džiaugsmingų pokilių? Kaip ilgą laiką mes pasiliekaime su mūsų Dieviškuoju Svečiu, kada Jį priimame? Ką mes Jam aukojam ir ką sakome? Perkratykime rūpestingai šiuose dalykuose savo sąžinę, lygiai kaip ir klausyme padėkos prie kasdieninio valgio. Prisižadėkime mūsų Viešpačiui, jog nuo šios dienos mes Jam dėkavosime taip už kūniškąjį maistą, kaip ir už dangiškąjį mūsų dūšių valgį. Po priėmimui šv. Komunijos nesisukubinkime daugiau taip greit iš bažnyčios eiti, bet dievotai ir meiliai su mūsų Viešpačiu tesėkime, Jį garbinkime, Jo melskime ir Jam "dekavokime".

S.

KAS GIRDĖTI LIETUVOJE.

Smilgiai (Panev. ap.). Gegužės 6 d. seno kal. čionai ant Šeduvos gatvės ištiko gaisras. Nukentėjo 13 šeimynų, kurie pasiliko visai be pastogės ir maisto, nes nesusėjo išgelbėti. Priežastis gaisro tikrai nežinoma, bet, kaip sako, būk tai padegę maži vaikai, kurie žaidę su degtukais daržinėje, nes ten ir pradėjo pirma degti.

Veisiejai (Seinų aps.). Gegužės 14 d. degtinės inkaušės B. Z. kėsinosi ant klebono gyvasties; nieko nepadarė, tik langus išmušė. Kaltininkas suimtas.

Vilkaviškis. Pas mus šiomet visi javai, kaip žieminiai, taip ir vasariniai iš pat pavasario puikiai atrodė, bet dabar dėlei šalčio ir sauso oro sumenkėjo.

Kurkliai (Aukm. ap.) **Nunuodymai.** Bal. 23 d. s. k. apsinuodėjo blynais Repečkų šeimyna: du žmonės tuojau numirė, du serga, o duktė-mergina — tai daktaras sakes, kad nieko nebūsią, nors toji mažiau užnuodytą blynų ragausi. Užnuodyti buvo miltai, kurie stovėjo kamaroje prie langelio; nuodai per langelį indėti. Priežastis — tai brolių reapykanta dėlei ūkio dalybų. Kaltininkas-keršintojas, brolis St., suimtas.

Žemaičių Kalvarija (Telšių ap.). Birželio 30 d. trys „Saulės“ mokiniai nubėgo į Vardovos apė maudyties. Antanas Gustis, 17 m. amž. mokinytis, norėdamas pasirodyti savo mišrumu įsibėgėjęs šoko vandenin ir daugiau nepasirodė. Likusieji draugai ėmė rėkti. Subėgę žmonės mokinį ištraukė jau negyvą.

Vadokliai. (Auk. ap.). Balandžio 29 d. (s. st.) apilankė šį miestelį gaisras. Pradėjo degti iš elgetnamio, kur, sako, senis elgeta užkrėtė pypke (gurbeliu). 8 šeimos liko visai be pastogės. Per gaisrą atsirado nemaža beširdžių vagių, kurie prisivogė visokių nelaimingų padegėlių daiktų, ypač buvo vagiamos žydų sankrovinių prekės.

Naujas laikraštis. Kunigas Vincentas Dvaranauskas Seinų Seminarijos profesorius, gavo leidimą leisti Seinuose naują laikraštį „Artojaus Šaltinis“.

Antašavas (Panev. ap.). Pas mus labai sausuma, daugiau kaip mėnuo nebuvo lietaus. Pirmiau pasėti javai sudygo, o pasėti paskiau ir nedygsta. Bet pirmiau pasėtiems pakenkė šalnos.

Jeigu ilgiau bus tokia sausuma, tai vasarą bus gresia pavojus.

„Šalt.“

Biržai. Jau pernai buvo „L. U.“ rašyta, jog Druseikių sodžius nuo grapo nupirko karčemavietė mokyklai statyti. Šiais metais prieš Velykas nutarė magazino sienas (grudus pardavė) dovanoti mokyklai. Sulaukę nuo valdžios pašalpos ketina magaziną parduoti, o mokyklą iš plytų muryti. Nuo paveizdingo Astraviečių valsčiaus su Druseikių sodžiumi pasielgimo galėtų kiti valsčiai ir sodžiai pasimokyti. Beveik prie kiekvieno sodžiaus yra karčemavietės. Kodėl neperkate?

Gražiškiai (Vilkav. ap.). Gegužės 8 d. per atlaidus įkaušę vietiniai vaikinai apmušė keletą iš toliau atvykusių žmonių. Labiausia tame atsižymėjo Šilsuodžių P. ir Oškabalių S.

Žemaitkiemis. (Ukmergės pav., Kauno gub.). Turbut sunku būtų atrasti kur toksai tamsus kampelis, kaip čia. Žmonės laikraščių bijo skaityti, o sykiu ant to ir skatiko gailisi. Mokykla Žemaitkiemyje vos tik viena, ir į ją maža kas teleidžia vaikus mokytis, nes mat mokytojas lietuvis ir mokina šią-tą lietuviškai — tai to ir bijosi mūsų žmonės; sako jie, buk netoli nueisi su ta lietuviška kalba. Užtat girtuokliavimas čia gerai bujoja. Šventadieniais visos smuklės užsikimšę. Tankiai pasigėręs degtinės pareina iš miestelio vienas, kitas apdaužytas, apdraskytas, sukrėvintas... Štai pirmomis balandžio m. dienomis begerdami degtinę taip susimušė, jog vyrelį iš sod. Fr. Mitulą primušė, kad už keleto dienų pasimirė... Nors tuos kaltininkus policija suėmė ir pasodino kalėjiman, bet tai kasgi. Ar ne verčiau dar likusiems ir palinkusiems prie degtinės mesti ją gėrus?

Papilėj (Šiaulių apskr.) gegužės 9 d. „Saulės“ draugijos nandai buvo vakaras. Vaidino „Mūsų Gerasis“ ir „Kurčias Žentas“. Buvo dar deklamacijos ir choras Tirkšlių vargonininko vedamas. Viskas atlikta gan gerai. Dar dūdų orkestras, šokiai krasa. Visi susirinkusie pilnai pasotinti. Gaila, kad publikos atėjo permaža, tik 65 bilėtai parduota. Mat tenai-pat Fermos sodžių stačiatikiai buvo lioteriją surengę, kur daugumas ir nutraukė.

Biržai (Kauno gub.). Nors Biržų miestelyje yra 4 augštesnio mokslo gydytojai ir keletas feldšerių, bet randa čion sau vietą net ir šundaktariai, kurie turi užtektinai praktikos ir plėšia už „savo vaistus“ gana augštą kainą.

Patariname biržiečiams pasisaugoti tokių geradėjų.

Skuodas (Telšių pav.). Balandžio 29 ir 30 d. vėl buvo licitacija valstiečių turto dėl mokesčių už žemę. Licitavojo kunig. Oginskio valdininkai. Iš pirkikų — žydai visai nieko nepirko, o žmonės nors ir pirkė, bet labai mažai, — daugiausiai atsipirko tie patys, kieno turtas.

„Liet. Ūkin.“

Mirė a. a. kun. Stanislovas Rindokas, Vaškų kamendorius, 27 metų amžiaus. Per Velykas umai susirgo proto liga ir išvežtas gydyti į Vileiką netrukus pasimirė.

Seinai. Kunigų permamos. Kun. J. Rugys, Kapčiamiesčio kamendorius, perkeltas į Puchalus; kun. J. Kutas perkeltas iš Rudaminos į Kapčiamiestį.

Radviliškis (Šiaulių pav.). Kun. Sarapui leista gubernatoriaus įrengti parapijinis knygynas. Iš tos naujienos skaitymo mylėtojai labai nudžiugo.

Želva (Ukmergės pav.). Želvos ukės ratelis labai veiklus. Priėmė smulkios paskolos banką, kurs netrukus pradės veikti, atgabeno, kiek kas norėjo, dirbtinių trąšų, dabar taiso ukės dalykų sankrovą. Visa nelaimė tame, kad „augštoji“ lenkų apšvieta daro neperlipamą sieną tarp ponų ir valstiečių. Be aiškaus reikalavimo nei žodžio lietuviškai nepratars, nei užklauso. Prašant paaiškinti atsako: „nerozumiem“. Prisieina tarpininkauti kunigui, nors ponų daug ir kelias kalbas moka.

„Vienybė“.

Gaisras. Ketvirtadienį, gegužės 13 d., naktį sudegė palei Nerio upę didelis Sužavičiaus odų dirbimo fabrikas. Fabrikas apdraustas buvo į 45.000 rub. Nuostoliai siekia, sako, 60.000 rub.

Puplasiai, Pašvintinio val. Šiaulių ap. Balandžio 23 d. Vyresnysis Klementas Tamulis, radęs, bekišant doklėn nekultas avižas arkliui, jaunesnį brolių, Peliksą, primušė jį geležine lazda. Matyti, jį mušė ne užtai, bet turėjo nuo seno ant jo pykti ir dabar, pasitaisęs išanksto lazda, atkeršijo.

Dusetos, Ežer. ap. Javų kainos dar labiau nupuolė: rugių pūdai mokama 60 kaip., miežių — 80, žirnių — 70, linų pūdai — 3 r. 50 k.; kiaušinių kapai—75 kap.

„Vytauto maršas“. „R. G.“ rašo, kad Rygos A. Macijauskio knygynas spauzdina koncertinį Rygos kompozitoriaus lietuvių p. Petro Stankevičiaus veikalą „Vytauto maršas“. Maršas parašytas Žalgirio sukaktuvėms paminėti. Varšavos filarmonijos orkiestras, kuris šią vasarą koncertuos Majorenhofe, intraukęs jau buk ir tą maršą savo repertuaran.

Valkininkai, Trakų apskr. Ir pas mus žmonės vis daugiau ir daugiau pratinas prie skaitymo laikraščių, nes ir mūsų kunigai nemustodami juos ragina prie to. Girtuoklybė pas mus nesiliauja dar. Daugiausiai išgeriama per valsčiaus teismus: jei kas bilojo del 2 rub., tai kol juos gauda, prageria 10 r.

Kartina, Telšių ap. Kun. dekanas Vincentas Jarulaitis ir Ko. nupirko iš grapo Ploterio didelį Aleksandravo

dvarą. Raštai sutarta padirbti birželio 22 d., bet dvaras jau perimtas.

Norį pirkti privalo kreipties į Vieksnius į kun. Jaru-laitį.

Žemė gera ir nebrangi.

Aksodys, Darbėnų par. Gegužės 5 d. ūkin. Petrauskio tarnaitė, nuėjus į tvartą, pamatė kitam tvarte, už sienos, piemenaitę 12 m., bekurstančią ugnį. Ta tarnaitė tuoju pašaukė žmones ir jie užgesė jau užsidegusį mėsą. Užklausus piem., kam čia ji kūrasi ugnį, ji atsakė, pati nežinanti kam. Nuvesta pas urėdninką pasisakė, ją prašęs tai padaryti vaikas Š., 18 m., visiems žinomas girtuoklis. Jis pažadėjęs už tai parnešti jai iš Prūsų geltonus baltelius ir dar ten ką. Vaikas suimta.

Baisūs dalykai pas mus darosi! Darbėnų jaunimas visai ištvirkęs: girtuokliauja, paleistuvauja ir ko ten jie nebepridirba! Neveltų Darbėnų aplinkiniai vadina "pamazgų statine". "Viltis".

IS LIETUVISKŲ DIRVŲ AMERIKOJE.

STURMERVILLE, PA.

Netikėta mirtim numirė čia Petras Tulaba. Četvergo vakare, 16 d. šio mėnesio, bandė jis įsukti sklepe elektrikinę lempuotę, bet kažinkaip užgavo už vielos ir spėjęs dar surikti "gelbėkite!" ir krito ant žemės negyvas. Daktarai negalėjo jo atgaivinti.

Nabašninkas buvo nevedęs, 29 metų amžiaus, ir gyveno pas savo brolių, Matijošių. Paliko keturias seseris, du brolius Amerikoje ir tris Lietuvoje (tarp jų Antaną, kurs yra Marijavitų kunigu).

PITTSTON, PA.

Žinomą dirbėją nesvaiginančių gėrimų, Antaną Mikuličių, ištiko nelaimė. Vakare 16 d. jisai grįžo namo iš Wyomingo, kuomet West Pittstono karas užvažiavo ant arklio ir nuvažiavo jam koją. Atjojęs raitas poliemonas nušovė arklį. Mikuličius išėjo gyvas ir sveikas.

Angliakasiai sugrįžo darban.

BRIDGEPORT, CONN.

Šioji lietuvių naujokinė neskaitlinga: paprastai šnekama, esą į šimtą šeimynų. Viso labo aplink keturis šimtus asmenų. Tie patys pakrikę po visą miestą ir papuolę po įtekme plačios amerikanizmo bangos. Jau čia galima rasti ne tik ištautėjusių jaunuomenę, kuri su panieka žiuri į tai, kas lietuviška, ale net tarp senių randasi, kurie nepaiso savo prigimtos kalbos.

Lietuvių mažas burėlis, dėlto ir parapiją užlaikyti sunku. Kunigai čia nuolat mainosi. Buvo kun. Plaušinis, Paukštis, dabar čia klebonu Kun. L. Vaitis, ale jau ir tas šiomis dienomis apleidžias parapiją, nes viena, kad jis (šneka esąs gimęs Vilniaus gub.) save skaito lenku ir lietuviškai gerai šnekėti negalįs, antra-gi, kad nors parapijos žemės daug ir gražioje vietoje, ir yra savo bažnytėlė, ale esama nemaža skolų, už kurias ir procentus atmokėti sunku. Tai-gi kun. Liudv.

Vaitis meldės vyskupo duoti jam lenkišką parapiją nes lenkiškoji kalba jam esanti prigimta ir liuosai ją galįs vartoti. Reikia pripažinti, kad Kun. L. Vaitis, kol čia buvo, stengėsi kiek galėdamas savo pareigas, kaip kunigo, pildyti ir lenkystės anaipol neskverbė tarp vietinių tautiečių. Išbuvo čia du metu suviršum, nežiurint dėl jo sunkias aplinkybes, ypač medžiagiškas.

— Birželio 15 d. Petras Civinskas iš Worcester'ėmė šliubą su Matilda Bazgeliute. Jaunieji gyvės Worcester-ryje. Matilda tai vietinė giesmininkė. Į jos vestuves pribuvo daugybė žmonių ir bažnytėlėje neužteko sėdynių.

Jonelis.

AMSTERDAM, N. Y.

Čia yra nemažas lietuvių būrelis. Mūsų lietuviai gana susipratę, gyvena tarp savęs sutikime ir turėdami savo krautuvinių, noriai pas juos perka. Pas svetimtaučius retai kuris teina.

Mano nuomone, Amsterdamo lietuviai teip gražiai užsilaiko ačių rūpestingumui mūsų gerbiamo klebono, Kun. J. Židanavičiaus, kuris kiekvieną šventadienį savo graudingais pamokslais ragina klausytojus prie apšvietos, susipratimo ir mylėti vienas kitą.

Ne visi tečiaus gyvena sulyg klebono patarimų, ką parodys šis atsitikimas.

12 d. birželio vienas lietuvis norėjo pasilinksniuoti su savo burdingieriais, o kad nepasigėrus negalima būti linksmu, tai subatos vakare nusipirko šnapso ir bačkutę alaus ir davai maukti. Gerai įkaušę pradėjo neva dainuoti. Besilinksminant už ką tai susivaidijo, na, ir prasidėjo muštyrės. Kad stuboje buvo mažai vietos, tai kovotojai išsigriovė laukan. Ant jų riksmų subėgo minia žmonių ir visi stebėjosi lietuvių žvėriškumui. Nepatiko tai vienam, jau pragarsėjusiam, peštukui, kurs, kaip žvėris, puolė ant arčiau stovinčių nekaltų žmonių ir pradėjo juos kumščia vaišinti. Pasiskubinta pašaukti policiją. Karžygis vienok išsigando valdžios atstovų ir įbėgęs į stubą, pasikavojo po lova. Policmonai tečiaus greit jį surado ir uždarė šaltojoje iki teismui. 14 d. š. m. buvo teismas, peštuką nuteista užmokėti skundėjams \$15.00. Pasirodė kad tie \$15.00 dar neuždirbti, o negalint užsimokėti, turėjo grįžti į cypę.

Matote, broliai, kaip kelių pijokelių blogas pasielgimas daro gėdą visai tautai, nes svetimtaučiai laiko visus lietuvius pijokais.

Tą matęs.

WILKES-BARRE, PA.

Pereitą savaitę piktadariai padėjo sprogstančios medžiagos po Juozo Gžebaniovskio, lenko, saliu ant N. Meade str. Medžiaga sprogdama išdraskė visą namo frontą: nukapojo galus grindų ir lubų. Trenksmas buvo toks baisus, kad aplinkinių stubų langai išbirėjo. Iš žmonių niekas nenukentėjo, nors daug išgąsčio buvo.

Wilkes-Barre'o lietuviai surengė puikią ekskursiją į Lake Carey Liepos 5 d. Lake Carey — tai puikiausia pasilinksminimui vieta vasaros karščiuose.

Traukiniai išeina ant 8 ir 9:30 išryto. Iš Lake Carey išeis ant 7:30 vakare. Taigi ikvaliai bus laiko per dien' prisilinksminiai.

Lietuvis.

SUGAR NOTCH, PA.

Utarninko naktį sudegė lenkų bažnyčia. Sugar Notch klebonu yra kun. Drejeris. Nuo ko užsidegė — nežinia. Ugnis pasirodė apie 1 valandą naktį. Nuostolio padaryta ant \$30.000. Bažnyčia buvo apsaugota.

Šiais metais Sugar Notch'ės lietuviai atsiskyrė nuo Wilkes-Barre'o parapijos ir prisirašė prie lenkų Sugar Notch'ės parapijos. Lenkų bažnyčia buvo ir maža ir prasta. Lenkai gavę lietuvių už bačką alaus ant greitųjų rengėsi statydinti naują bažnyčią. Štai ir atsitiko, kad ta palaikė bažnytėlė išnyksta nuo žemės veido! Na, kam sekasi, tai sekasi.... O lietuviai turės dabar pastatyti lenkams bažnyčią. Sugarniečiai, susipraskite esą lietuviais.

Lietuvis.

SO. BOSTON, MASS.

Čia buvo toks atsitikimas. Geg. 16 d. viena mergina, įsimylėjusi į lietuvių Juozapą Manelį, norėjo pereiti iš žydų tikėjimo į katalikų, o paskui ištekti už savo jaunikiolėgirdę apie tai žydai, davė telegramą iš New Yorko, kad policija suimtų porą. Bet policija nežinojo, kur ieškoti. Tuomet atsirado J. Adomavičius, kurs užvedė policiją į No. 101 Silvester St., kur mergina ir jaunikis gyveno. Mergina buvo suimta dviem valandom prieš krikštą. Paskui p. Starinskienė išėmė ją iš policijos ir nuvedė tuojau į šv. Petro bažnyčią So. Bostone, kur atsiliko krikšto ceremonijos. Nauja katalikė gavo Bronislavos vardą. Paskui geri vyrai, ypač broliai Čeplikai, išėmė ir Manelį, kursai paleistas iš kalėjimo tuojau paėmė šliubą su Bronislava. Jauna pora gyvena didžiausioje meilėje ir sutikime.

P. Starinskas.

GIRARDVILLE, PA.

Mūsų mylimasai klebonas kun. J. Dumčius šitą savaitę birželio 25 d., sėda į laivą, plaukiantį per didmarį Lietuvos linkon. Tėvynėje viešės apie du mėnesius. Jo vietą užims ką-tik iš Lietuvos atvažiuavęs gerb. kun. V. Dvaranauskas, Seinų Seminarijos profesorius. Linkime laimingos kelionės ir greito pargrįžimo.

Parapijonas.

Iš Amerikos.

Jaunas aviatorius užsimušė.

San Francisco, 17 d. birželio. Mokydamas lakioti padangėse, 17 metų Eugenius Speyer iš šito miesto nukrito iš 50 pėdų augštumos ir taip sunkiai susižeidė, jog į kelias valandas pasimirė.

Daugpatis bėdoje.

Richmond, Va., 16 d. birželio. Pastorius nigerių krikščionių kongregacijos Seuffletown'e, netoliese Richmondo, nežinia kur pabėgo palikęs \$500 kaucijos. Išsigando, mat, nabagas septynių savo prisiegy, kurios, lyg susitarę, tuopat laiku atvyko pas jį paviešėti. Koks-gi kiekvienos buvo nusistebėjimas, kuomet persitikrino, jog tas vyras ne jai vienai priguli.

Kad vogti, tai daug.

Washington, D. C. Federališkas Suv. Valstijų teismas perkratinėjo Bartono J. Miller provą, kurs, būdamas First Cooperative Building Association, Georgetown'e išdinku prisivino \$1.600.000 draugijos pinigų. Užklaustas, kodėl taip daug pavogė, begėdiškai atsakė: "kad jau vogti, tai daug, kad būtų už ką bausmę kėsti". Na ir turės, ko norėjo, ba teismas pripažino jį kaltu vagystės.

Šoko bažnyčioje.

St. Louis, Mo. Tulas William Byers, gelžkeio darbininkas, klausydamas pamaldų bažnyčioje, staiga iššokęs iš suolo pradėjo šokti džigą. Pora vyrų pagriebę jį už apykaklės išmetė laukan ir atidavė policijai. Statytas prieš teisėją už dievnamio paniekinimą, Byers aiškinosi, jog jam ilgai besėdint, kojos nutirpę, tai šokęs, kad kraujo cirkuliaciją sugrąžinus.

Pagimdė 4 vaikučius.

Philadelphia, Pa., 16 d. birželio. Nekuri Cohen'ienė, 36 m. amžiaus pagimdė keturis kūdikius, du berniuku ir dvi mergaiti. Vienas vaikiukas tuoj mirė, bet likusieji yra sveiki. Cohen'ai turi trejetą vyresnių vaikų.

Numirė garsus architektas.

Topeka, Kan., numirė po operacijai garsus architektas F. H. Lescher iš Chicagos. Sulyg Leschero plianų pagražintas Suv. Valstijų sostapolis, Washingtonas. Jis nupiešė plianus svarbesnių budavonių ir pasilinksninimo plečių Chicagoje; teipgi sulyg nabašninko plianą statys muzėjų Marshal Field'o vardu.

Subankrutijo didelė firma.

Minneapolis, Minn., subankrutijo firma North Star Shoe Co., savinanti dideles avalynės fabrikas. Subankrutijusios firmos skolos perviršija milijoną dolerių, o jos turtas vos siekia 600.000 dolerių.

Lietus užkenkė javams.

Raleigh, N. C., 17 d. birželio. Žinios iš medvilnės ir tabokos sričių šiaurinėje Karolinoje praneša apie dideles jėibes lietaus padarytas javams, ypač-gi medvilnei ir tabokai. Daugelyje vietų javai esą su visu išplauti.

Reikalauja \$100.000 atlyginimo.

St. Louis, Mo. The St. Louis College of Physicians and Surgeons institucija apskundė tris ypatus už apjuolinimą kuom, girdi, užkenkė jos užsilaikymui, ir reikalauja 100 tūkstančių dolerių atlyginimo. Apskustieji prigulėjo prie komitės ištyrimui apšvietimo vertės toje kolegijoje, kurią milijonierius Carnegie prižadėjo sušelpiti, jeigu ant to užsitarnauja.

Komitės nariai, tečiaus apskelbė, tą instituciją ne-užsitarnaujant Carnegie parėmimo.

Keturi maištininkai prigėrė.

Philadelphia, Pa., 17 d. birželio. Britanijos laivui "Highland Monarch", keliaujančiam į Aueklaid. Naujoji Zelandija, plaukiant Schuylkill upe, septyni kariai laivininkai šoko į vandenį norėdami pabėgti. Keturi prigėrė, o tris išlikusius suimtą.

Ilgas amžius.

Seranton'e, Pa., 17 d. birželio numirė tulas James Johnson, nigeris, 106 m. amžiaus. Jis buvo gimęs vergystėje ir kariavo civiliškoje karėje išvien su unijonistais.

\$100.000 atlyginimo.

Washington, D. C., 17 d. birželio. Rišardas Parr, mui-to deputatas New Yorke, kuris padėjo randui ištirti eukraus kompanijų apgavystes ir atgauti du milijonų dolerių, gaus šimtą tūkstančių dolerių atlyginimo už savo pasidarbavimą.

Nori paimti lotą ant kapinių už skolą.

Richmond, Va., subankrutijo pirklys Bardette. Skolintojai nebeturėdami ką nuo jo paimti, išpirko varantą ant jo loto ant kapinių. Bet pavieta teismas nusprendė, jog to loto niekas negali atimti nuo Burdette'o už skolas, nes prie tokios nuosavybės — gabalo žemės anžinam pasilsui — kiekvienas turi pilną tiesą. Apeliacijos teismas šį nusprendimą patvirtino.

Išvijo japoniečius.

Darrington, Wash. Gauja baltų darbininkų — apie 100 vyrų, — privertė visus japoniečius, dirbusius United States Lumber Co. įstaigoje, apleisti miestą. Minia, davusi japoniečiams ikvaliai laiko pasimti savo mantą, palydėjo juos iki stoties ir negrįžo namo, kolei ištremtieji nesėdo į trūkį ir išvažiavo į Seattle, Wash.

Linčiavo nigerį.

Star City, Ark. Įniršusi govėda atėmė nuo policijos nigerį Hunter ir pakorė. Nigeris tik ką buvo suareštuotas už įneįmą į baltos moteriškės kambarį, rasi, visai be blogo mierio.

Nušovė 3 vyrus bažnyčioje.

Canton, Ohio. Apsiginklavęs dviem revolveriais ir durklu, piktadarys Nunamaker nuėjo į Bažnyčią Louisville, netoli Canton'o, kur buvo susirinkę apie 200 žmonių, ir grąsino nušauti tulą Joną Pepą iš Alliance, O., už tai, jog pora metų atgal Pepa įkišęs jį į kalėjimą už vagystę. Keletas vyrų norėjo piktadarį nuginkluoti; tuomet jis šovė į juos, paguldėdamas ant vietos Pepą ir dar du vyrus. Pašaukta policija led atėmė žmogžudį iš žmonių rankų, kurie būtinai norėjo jį linčiuoti.

Bandė sugriauti kalėjimą.

Plattsburg, N. Y. Clinton State kalėjimo prasikaltėliai Donnemore nepasekmingai bandė išlėkdinti į orą kalėjimą. Dynamito sprogimas mažai tečiaus pragaisties tepadarė. Keletos kalinių norėta tokiu būdu pabėgti.

Trūkis nusirito į ežerą.

Winnipeg, Man., Kanada. Tavorinis traukinys Canadian Pacific gelžkelio įvažiavo į ežerą Superior netoliese Caldwell, 200 mylių atstu nuo Port Arthur. Mašinistas, pečkūrys ir brekšmonas prigerė.

Vergapirkliis nuteistas.

Harrisburg, Pa. 16 d. birželio. Nekoksai Termin nuteistas vienuolikai mėnesiu kalėjimo už pardavimą savo kelių dienų pačios į baltąją vergiją.

Audros aukos.

New York, N. Y., 19 d. birželio. Subatoje popietų aplankė šį miestą smarki audra. Nerokuojant, kiek medžiagiškos blėdies pridaryta namams, žuvo dar 10 asmenų.

"Juodos Rankos" kerštas.

Butler, Pa., 19 d. birželio. Du broliu Stano gavo laišką nuo plėšikų gaujos, vadinamos Juodąja Ranka, kuriuo tie niekadėjai reikalavo \$500.00 po bausme užmuši-

mo. Stanai grąsinimų nepasibijojo ir pinigų nurodytoje vietoje nepadėjo, už ką ir buvo užpulti savo tautiečių — italijonų. Vienas brolis sužeistas durtuvu tarppeityje, antram-gi pasisekė pabėgti, nors revolverių kulipkos švilpamos paskui jį lėkė.

Vienas užpuolikas, James Pasquale, suimtas. Tikimasi, jį išduosiant ir kitus savo draugus.

Sužeistasis Stano pasveiksias.

Didelė prigavystė.

New York'e suareštuota tris narius bevielinio telegrafo įsteigėjų kompanijos. Jie apskūsti papildynė didelės prigavystės. Štai kame dalykas. Tos kompanijos kapitolas \$400.000, o jos savininkai visur skelbė turį 100 milijonų dolerių ir pardavinėjo padirbtas akeijas, prigaudami lengvatikius ant šimtų tūkstančių dolerių. Taip vienas milijonierių pirkto akeijų už dešimts, kitas už penkis milijonus dolerių, tikėdamies didelių dividendų.

Girios dega.

El Paso, Tex. Ateina žinios iš Carea, Meksikas, jog provincijose Ojo ir Mamanal dega girios plotis apie 20 kvadratinų mylių. Sunaikinta keletą anglies ir vario kasyklų ir gręsia aplinkiniams miesčiukams. Pastarųjų gyventojai nežino nei kur pasidėti.

Winnipeg, Man., Kanada. Į šiaurę nuo Fort William siaučia girių gaisras. Ikišiol išdegė už milijoną suviršum geriausios girios.

Iš darbo lauko.

New York'e suareštuota tris narius bevielinio telepanijos, sustraikavusių pereitą savaitę, sugrįžo prie darbo. Kompanija neišpildė jų reikalavimų trumpesnių darbo valandų ir didesnio užmokesčio, bet sutiko išklaudyti darbininkų delegatų ir sykiu su jais aptarti darbo išlygas. Tikimasi darbininkų padėjimą pasigerisiant.

Little Rock, Ark., 16 d. birželio. Vienuolika šimtų mašinistų straikių Missouri Pacific-Iron Mountain gelžkelių atmetė kompanijos propoziciją užbaigti straiką, kuris traukiasi nuo 2 d. gegužės, kolei kompanija neišpildys visų jų reikalavimų.

Rochester, N. Y. Keli šimtai straikuojančių darbininkų sukėlė riaušes prieš Lyceum teatrą. Du policmonu bandė minią išvaikyti ir tapo skaudžiai jos sumušti. Nustojęs kantrybės vienas policmonų šovė ir pataikė į vieną straikieri.

Pašaukti kareiviai sukilėlius išvaikė.

Reading, Pa., 17 d. birželio. Įsakyta uždaryti dešimčiai dienų, pradedant nuo 24 d. liepos, Reading R. R. kompanijos didelės lokomotyvų dirbtuves šitame mieste dėlei kokių ten jose pataisymų. 1500 vyrų neteks darbo.

Montreal, Kanada. Perstatytojai gelžkelių konduktorių ir mašinistų draugijų rengiasi apšaukti straiką 15 tūkstančių narių tūdviejų draugijų, tarnaujančių ant Grand Trunk ir Central Pacific gelžkelių, Kanadoje, jei-

gų kompanijų direktoriai neišpildys jų reikalavimų. Šiomis dienomis direktoriai apgarsisį savo nutarimą, kuris, manoma, būsiąs ne sulyg darbininkų noro.

Richmond, Ind., 16 d. birželio. Sulyg naujai dirbamų plianų Suv. Valstijų Plieno korporacija išleisianti suviršum \$5.000.000 padidiniui savo nuosavybės Garey'e, Ind.

Fort Smith, Ark. Antgalo susitaikė anglies kompanijos su straikavusiais savo darbininkais. Nuo šio panaudėlio valstijų Oklahoma ir Arkansas mainose pradės dirbti.

Žinios iš visur.

Potviniai Europoje.

Pastaromis savaitėmis gausūs lietūs daug blėdies pridirbo kaikurioms Europos viešpatijoms. Apie upės Ahr, Vokietijoje, patvinimą rašėme pereiname "Draugo" numerį, tik aukų žmonėse ir medžiagiškų nuostolių būta kelis syk' daugiau, nei kad buvome padavę, nes daugelis kaimų su žmonėmis ir visa jų gerybe plaute nuplauti, taip kad jų nei ženklo neliko.

Vengrijoje žuvę apie 300 asmenų ir keletas kaimų nuėšta.

Serbijoje daug blėdies padarė upė Moravia. Pora miestelių esą užlieti. Daugelis paplautų namų sugriuvę, paskandami juose užsilikusius žmones. Prigėrę j 40 asmenų.

Belgijoje namažai jeibių pridarė lietūs žemesnėse vietose. Nunešė daug tiltų, kelis kaimelius išdraskė ir daug gyvulių prigirdė. Apie aukas žmonėse nerašoma.

Šveicarijoje teipgi daugelis upių patvino. Medžiagišką blėdį apskaitoma j du milijonu ir 500 tūkstančių dolerių (2.500.000). Žmonių prigėrę 20.

Šių tvanų priežastis yra ta, kad daug lyjant, sniegas smarkiai tirpo ant Alpų kalnų.

Indijos vice-karalius.

Šiomis dienomis Anglijos karalius Jurgis V paskyrė Sir Charles Hardinge Indijos vice-karaliumi j vietą lordo Minto, kuris pats atsisakė nuo taip augšto urėdo.

Naujas vice-karalius turi 52 m. amžiaus ir yra vienu geriausių diplomatų.

Žemės drebėjimas Ispanijoje.

16 d. birželio jautėsi smarkus žemės sudrebėjimas Almerijoje ir Andaluzijoje. Daugelis namų pažeista. Žmonės iš proto ėjo nuo išgąsčio.

Suv. Valstijos perka salas.

Senor Abreu, savininkas salų Canto, arti Azorinių salų, Europos pakraštyje, nusiuntė Portugalijos valdžiai formališką prašymą pavelyti jam parduoti tas salas Suvienytoms Valstijoms. Greitu laiku Portugalijos parlamentas svarstysiąs tą klausimą.

Jeigu Suv. Valstijoms ištikro pasisektų nupirkti salas Canto, tai jos turėtų arti Europos anglies stotį, kas labai susigadytų laike karės Suv. Valstijų su Europos viešpatijoms.

Išmokės Liberijos skolas.

Suvienytų Valstijų sekretorius Knox rengia milijono dolerių paskolą išmokėjimui skolų mažos nigerių respublikos Liberijos ant rytinio Afrikos kranto, kuri visiškai subankrutijo.

Tarybos tame dalyke einą užganėdinančiai. Anglijos, Vokietijos ir Prancūzijos piniguočiai sutiko užmokėti Liberijos skolas.

MOKSLAS TIKĖJIMO IR DOROS PAVEIKSLUOSE. No. 2.

Žemės skritulys.

(Darodymai, jog Dievas yra Sutvėtoju viso pasaulio.)

Parašė Juozapas Zievelis.

Garsus astronomas, kunigas Atanazas Kircheris turėjo gerą draugą, kurs netikėjo j Dievo esybę. Idant parodyti draugui jo paklydimą, kun. Kircheris šitai ką sumanė.

Artinantis paprastai draugo atsilankymo valandai, kun. astronomas pastatė kambario kertėje didelį, gražų globusą, arba žemės skritulio paveikslą, pats gi, prie stalo atsisėdęs, uoliai dirbo. Netrukus atėjo laukiamas svečias, o patėmijęs kertėje globusą, užklausė.

— O čia kas, keno jis ir kas jį taip gražiai padirbo?

Astronomas visai rimtai jam atsakė:

— Niekas jo nedirbo, jis pats pasidarė ir čion dasigavo.

— Jūs juokiatės iš manęs, — patėmijo draugas.

— Nei kiek, — atrežė astronomas, — visai iš Jūs nešidinu. Sakau Jums, jog globus pats iš savės pasidarė ir stebūklingai šioje kertėje atsirado.

Toks kunigo astronomo atsakymas užrūstino jo draugą, kurs gerai suprato astronomą šposus krečiant. Kur. Kircheris, ta proga pasinadojęs, tarė:

— Tamista manai būsiant beprotyste tikėti, jog tas globus pats pasidarė. Tai kaip-gi tamsta turėdamas sveiką protą daleidi, jog tas tikras skritulis — mūsų žemė, ta saulė, mėnuo, žvaigždės, visas pasaulis, visa gamta — kaip, klausiu, gali daleisti viską pasidarius iš nieko ir savąja jiega užsilaikant!...

Astronomo draugas daugiau nebeklausinėjo. Susigėdęs atsisveikino su kunigu iš išejo.

(Vagenitz: Rel. in ex.)

KSAV. VANAGĖLIO FONDAS.

Kun. F. B. Serafinas.....	\$10.00
Kun. A. Staniukynas.....	5.00
Kun. T. Žilinskas.....	5.00
Pirmiau buvo.....	30.00

Viso: \$30.00

NEDĖLDIENIS SANS SOUCI PARKE.

Kiekvieną nedėldienį popietų šią vasarą Oppenheimo padidinta orkiestrą grieš bažnytinės muzikės koncertą Sans Souci Parke. Ineiga kiekvienam uždyką. Ikvalei suolų, stalų ir smagaus pavėsio.

DRAUGAS

**KATALIKIŠKAS LAIKRASTIS
PASVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
REIKALAMS**

Eina kas savaitė iš Wilkes-Barre, Pa.

Kaina: metams \$2.00, pusmečiui \$1.00, trims mėnesiams 50 centų. Europoje ir kitur \$3.00

Adresas:

"D R A U G A S",
314 E. Market Str. Wilkes-Barre, Pa.

Raštus ir korespondencijas reikia siųsti pas:

REV. A. KAUPAS,
64 Church Street, Pittston, Pa.

Su visais reikalais reikia kreiptis šitokiu antrašu:

"D R A U G A S"
JOHN S. LOPATTO, Manager,
314 East Market Street, Wilkes-Barre, Pa.

"D R A U G A S"

(THE FRIEND)

WEEKLY, published at 314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

Subscription: \$2.00 a year, \$1.00 six months, 50 cents three months.

Rates of Advertising on Application.

SKAITYTOJŲ ATYDAI.

Primename visiems "DRAUGO" skaitytojams, kurių prenumerata jau pasibaigė, kad laikas ją atnaujinti, kitaip busime priversti sulaikyti laikraštį.

Kas prisijus mums prenumeratą už visus metus išaugsto, tas gaus uždyką gražią knygą vertės 1 dol.

Neapturėjęs nors vieno "Draugo" numerio, nelauk trijų mėnesių, bet tuojaus duokite žinią "Draugo" administracijai.

"DRAUGO" Administracija.

REDAKCIJOS PASTABOS.

S. L. A. sugrąžino referendumą rinkimuose į centro valdybą. Reiškia tatau, kad socialistai vėl paėmė viršų toje organizacijoje.

Klausimas: dėlko taip pasidarė? Kas tam kaltas? Ir apskritai imant — dėlko organizacijose, kuriose dvasiškija neturi balso, pradeda įsivyruoti socialistai?...

Atsakymas ant to trumpas: — dėlto, kad žmonės negali apsieiti be vadovo. Prigimtais katalikų vadovais yra kunigai. Jeigu tad katalikai nustoja klausyti kunigų, tai pasiduoda įtekmei bažnyčios ir tikėjimo priešų. Kiekvienam žinoma, jog S. L. A. nepalyginamai didesnė dalis narių yra katalikai, bet kaip tik toji organizacija atmetė kunigų įtekme, tai josios valdymu pradėjo varžyties

tarp savęs laisvamaniai — buržujai ir socialistai. Juk pastarais metais S. L. A. vyriausybėje nematėme nei vieno kataliko! Seimus veda, įstatymus daro, viršininkauja arba laisvamaniai arba socialistai. Užpernai socialistai buvo laimėję, pernai prakišo, šįmet vėl paėmė viršų...

Mes tam neikiok nesistebime: socialistai apskresni už paprastus laisvamanus kurių laisvamanybė remiasi vien ant priešingumo katalikų bažnyčiai. Socialistai visur įlys, visur ardydys, mokės pasigarsinti; socialistai ateis ten, kur kiti tingės, nenorės arba nedrįs eiti; kuopų susirinkimuose socialistai visados dalyvaus, kuomet kitiems nariams užteks nusiųsti savo mokesį per kitą žmogų, o "ką jūs padarysite — man negalvoje"... Ir dabar stebėkis, kad jie ima viršų!

Bet organizacijos branduolys yra katalikai ir jie kantriai žiūrės į tąsynes už katalikų valdymą tarp partijų, kurioms pats kataliko vardas yra atkarus. Jie kantriai neš ant savo sprando socialistų jungą, mokės po 60 centų ant metų (tik nutarta šių metų seime) už organą, kuriame jų bažnyčia bus išjuokiama, o tikėjimas iškraipomas. Na, ką padarysi: kas ko ieško, tą ir randa...

Milwaukee's socialistas Viktoras Berger pasakė seniai, kad socialistai, apsidirbę su senomis politiškomis partijomis, stos į kovą su katalikų bažnyčia. Jeigu visi katalikai būtų tokiais, kokiais yra lietuviai, tai kovoti visai nereiktų, nes mūsų broliai patį savo noru renkasi vadovais socialistus ir patįs atsiduoda į jų rankas.

Antra vertus, tas pat pavojus grėsia iš S. L. R. K. A. laisvamaniams ir socialistams yra gardus kėsnis vienas Susivienijimas, bet nebutų pro šalį ir kitas Susivienijimas. Juk S. L. R. K. A. yra tokių narių, kurie vadina save katalikais dėl visokių priežasčių, tik ne dėlto, kad mylėtų katalikų tikėjimą, — ir nuo tokių tai draugų grėsia organizacijai pavojus. Ačiū Dievui ligi šiol apsisaugojome nuo pragaišties — bet tolesniame laike reikia būti atsargiais.

"Draugas", kaip S. L. R. K. A. organas, uoliai stovės ant sargybos, perserginės prieš pavojų ir vės Sus. narius prie tikro katalikiško susipratimo.

Prancūzijos valdžia yra priešinga katalikų bažnyčiai, bet jeigu papuola į kokias nemalonias paines, tai bando suversti visą bėdą ant tos pačios bažnyčios. "Sesuo Kandida" (Candide) yra paskučiausiu įrankiu, išnaudojimu prieš katalikų bažnyčią. Apie tą "seserį" žinoma tik tiek kad pirm aštuoniolikos metų jina (jos tikras vardas Forresteriutė) buvo ištisų kažinkokiame vienuolyne, bet iš tenai pati išėjo arba tapo išvaryta. Tečiau jos buta gudrios. Jinai įstengė patraukti savo pusėn tokius įtekmingus vyrus, kaip prezidentas Loubet, Casimir—Perier, Waldeck—Rousseau ir k. Forestier'iutė įsteigė "Ormesson'o vienuoles" neva šelpiti pavargelius ir atlikinėti kitokius labdariškus darbus ir jai uoliai padėjo prancūzų valdžia — ta pati valdžia, kuri tikrasis seseris—vienuoles persėkiojo ir varė laukan. "Sesuo Kandida" surinko 25 milijonus frankų, bet labdariškiems darbams išleido tik vieną milijoną. Išėjo skandalas, kuriame "Sesers" sekretorius nusižudė, o jos banko prezidentas pabėgo nežinia kur. Iki tam laikui valdžia ją visados gynė ir ją šelpė, bet —

išėjus skandalui — jos išsivadėjo, da-gi primetė ją katalikų bažnyčiai, prie kurios jina nepriklausė jau 18 metų.

Ar-gi taip elgties padoru?

Pirm trijų mėnesių savaitraštis "Literary Digest" patalpino kokio tai R. Epeer'o straipsnelį, kuriame tapo labai išjuodinta Pietų Amerikos kunigija ir katalikų bažnyčia. Tame raštelyje buvo pasakyta ir apie popiežiaus kažinkokią encykliką, kurioje buvę labai išpeikti Pietų Amerikos kunigai. Katalikų laikraščiai neužtylėjo (ypač "America") ir pareikalavo nuo nesąžiningo šmeižėjo prirodymų. Bet sunku rasti prirodymus melagins žinioms. P. Speer'ui, kursai — reikia žinoti — yra sekretorium presbyterijonų misijų svetimosiose šalyse, prisiejo nutilti. Ypač jam atsiėjo riestai su ana encyklika, kurią Leonas XIII buvęs Santiago (Chile) antvyskupiui. Tokios encyklikos niekur nerasta, nors "Literary Digest" redaktorius buvo pasamdęs net tam tyčia žmogų, kad peržiūrėtų ir išvartytų visus Leono XIII dokumentus.

Galop uolus presbyterijonas atrado dokumentą... bet savo draugo ir bendradarbio pilnoje įvairių šmeižimų knygoje: "Geography of Protestant Missions" (autorium yra p. Beach, — sekretorius protestonų misijinės draugijos "Student Volunteer Movement", kurios vadovu yra tas pats p. Speer). Toje knygoje "encyklika" atspaudinta, bet nepaduota šaltinio, iš kurio buvo paimta. Ji tiesiog yra prasimanyta. P. Speer vėliau pradėjo skelbti, kad gavęs ją nuo Pietų Amerikos Misijonorių (protestonų) Draugijos iš Londono. Bet toji draugija popiežiaus laiską gavo ne iš Rymo nei iš kitokio katalikiškojo šaltinio, bet kaip sakosi, sėmėsi žinią apie jį iš Chilės dienraščio "La-Lei". Tai siuntinėjimas nuo Anno prie Kaifo, ir toks darbas tik patvirtina, jog p. Speer vien melavo — ir daugiau nieko.

Mūsų laikraščiuose daug visokių neteisybių prieš bažnyčią ir kunigus. Bet mes tylime, nepaisydamai į pasekmes, neatsižiurėdami į tat, kad daugelis žmonių priima spaudintą žodį už tyrą tiesą.

Protestuokime ir mes, verskime šmeižėjus atšaukinėti melus!

RUSINAI APIE LIETUVIUS.

Lietuvai dar esant nepriklausomai kunigaikštijai, dideli josios plotai buvo užgyventi ir slavų tautomis, taip vadinamais: gudais, rusiniais, mažarusiais arba ukrainiečiais. Rusinų laikraštis "Naša Niwa", išeinantis Vilniuje, No. 12 talpina straipsnį aplink ketvirtąją lietuvių dailės parodą, iš kurio galime šiek-tiek sužinoti ir aplink pačią parodą ir kaip artimieji kaimynai į ją žiūri. Tai-gi štai tas straipsnis:—

"Pradžioje šito mėnesio Vilniūje surengta ketvirtoji lietuvių dailės paroda. Toji paroda užima 6 ruiminingus kambarius ir padalinta į dvi dali: viena talpina lietuvių artistų tvarinius, kaip ve: paveikslus ir skaptuko išdirbinius; antroji-gi dalis tai tautos išdirbiniai, tai-gi — juostos, audimai, visokie iš medžio išdirbiniai su gražiais išpjaustytais marginiais.

Artistų skyrius talpino daugiau, nei šimtą paveikslų,

iš kurių labiausia atsižymėjo Čiurlionio savotiškumu ir Žmuidzinavičiaus ("Dzūkų Kaimelis" ir "Ant kapo") tikrai tautiška dvasia. Tuodu Žmuidzinavičiaus paveikslu skleidžia lietuvių tautos dvasią ir maloniai pritraukia akį. Kiti-gi paveikslai gražiai išrodo, ale galėtų būti ir bent kokioje tarptautiškoje parodoje, nes savyje nieko lietuviško neturi.

Pačioje Lietuvos širdyje — Žemaitijoje yra protis, kad kožnas kaimietis pasistato kryžių arba koplytėlę su įvairiais išpjaustytais šventųjų paveikslais; tiesa, tieji šventieji kartais turi perdidelę galvą, koją arba ranką, ale sykiu su įvairiais papuošalais, kurių žemaitis savo koplytėlei nesigaili, išreiškia savotiškumą, ypatingumą, savo "stilių". Tasai stilius, tai — ilgą metų tautos dvasios darbas ir jisai tolymesniame išsiplėtojime artistiškosios dailės užims žymią vietą, nes tai — apsiereiskimas tautos kultūros. Tuom-gi tarpu aplink artistų paveikslus ir skaptinius IV lietuvių dailės parodos galima pasakyti, kad tai tikrai apsiereiskimas tarptautiškosios civilizacijos.

Tautiškojo skyriaus pirmąją vietą užima kryžių rėžiniai, kurie su kitais to skyriaus daiktais aiškiai išreiškia lietuviškąjį tautiškąjį stilių. Taipjau įdomūs žiursta, juos tos ir visoki audiniai, kuriems, nežiurint į painų darbą, taip atidavusios Lietuvos mergelės, ir kurie taipogi atšviečia tautišką skonį.

Abelnai lietuvių tautiškas atgijimas sparčiai, dideliais šuoliais eina pirmyn. Lietuviai uoliai triūsiasi tautiškoje dirvoje ir per trisdešimts metų tautiškojo atgijimo nuveikė begalo daug, ir mes baltgudžiai daug ko galime pasimokinti, pirm visoko-gi — meilės visko, kas savo, kas tautiško. Antai No. 28. "Viltis" padavė sumanytą pastatydinti tautiškąjį namą Vilniuje, kame būtų galima sutalpinti visokie rinkimai ir prisiglaustų organizacijos. Penkiolika asmenų pažadėjo sumesti kasmetai 375 rubl. ir per dvi dieni smulkiųjų aukų suringta 70 rub. 95 kap., nes kiekvienas lietuvis, turtuolis ar varguolis, aukoja ant viešų dalykų kiek išgali; duoda rubliais, bet dažniau kapeikomis, ir iš tų kapeikų pasidaro tūkstančiai. Lietuviai neskaitlingi, ale ką gali vienybė parodo štai kad ir lietuviškoji laikraštija. Iš viso dabar išeina 43 lietuviški laikraščiai: Rusijoje 16, Vokietijoje 8, Anglijoje 2, Amerikoje 17.

Taip, ko galėtume pasimokinti nuo lietuvių, ale mums stoka tokios meilės prigimtos šalies, kokią turi mūsų neatmenamų laikų kaimynai, stoka mums vienybės, o labiausia tautiško susipratimo, kurisai jau bujoja tarp lietuvių".

Matėme, kaip į mus žiuri baltgudžiai, ale po teisybei tai mes neužsipelnome tokių pagyrimų: tiesa, turime darbščių vyrų, kurie dirba vyriškai, ale kiek tai apsidėdėlių, kiek tai yra tokių, kuriems tėvynės laimės ar vargai, jos laikraštijos ir raštininkų paturėjimas, pagaliaus viskas, kas yra tautiška, yra, taip sakant, sausu žodžiu arba, anot P. Vaičiūčio, "nekušina visai".

Kun. J. Jakaitis.

NEDELDIENIS SANS SOUCI PARKE.

Kiekvieną nedėldienį popietų šią vasarą Oppenheimo padidinta orkiestra grieš bažnytinės muzikės koncertą Sans Souci Parke. Ineiga kiekvienam uždyką. Trvalei suolų, stalų ir smagaus pavėsio.

POLITIŠKA PERŽVALGA.

TURKIJA.

Maištas Albanijoje (sukėlė jį senosios tvarkos šalininkai) prigesintas, bet nenusmelktas. Tuo tarpu valdžia užimta Kretos klausimu. Mat Kretos parlamente tapo atimtas balsas mahometiniams atstovams už tatau, kad jie nenorėjo sudėti pilnos priesaikos graikų karaliui. Mahometiniai teisinasi tuo, kad graikų karalius nėra pripažintas Kretos karalium; jam esanti pavesta vien salos administracija. Iš to kyla didelis neužsiganėdinimas ypač tarp paeinančių nuo arabų mahometinių. Naujoji vyresnybė labai juos daboja: atidaro laiškus, šnipinėja ir t.t., nes bijosi, kad jie nepakeltų maišto ir nesugrąžintų senosios tvarkos.

BELGIJA.

Pralaimėjimas antiklerikalų šiųmečiuose rinkimuose į parlamentą labai nuliudino liberalus ir socialistus. Mat bažnyčios priešai niekad nesitikėjo taip lengvai laimėti rinkimuose, kaip šimet, ir niekuomet neagitavo ir nekurstė taip smarkiai, kaip pastaruose rinkimuose. Dabar vėl reikės laukti kiaurus ketverius metus. Bet ir tuomet kažin ar laimės, ypač kad dabartinė valdžia bando daryti reformas ir tuo be abejo patrauks prie savęs žmones.

ISPANIJA.

Ministerių pirmininkas Canalejas (liberalas) išgavo nuo karaliaus aplinkraštį, kuriame pažadėta sumažinti vienuolių ir vienuolynų skaičius Ispanijoje. Suerzino tatau katalikus. Laikraštis "El Universo" parodo skaitlinėmis, jog sulygintiniai Ispanijoje yra mažiau vienuolių, nekaip Prancuzijoje, Belgijoje, Anglijoje ir Irlandijoje. Spėjama, kad Canalejas'o ministerija neužsilaikysianti ilgai.

ŠVEICARIJA.

Basel'io kantone buvo balsavimai apie atskyrimą bažnyčios nuo valstijos. Už atskyrimą balsavo 7,413, prieš — 1,036. Pusė valstiečių visai nebalsavo. Bažnyčioms pasiliko visos jų nuosavybės ir jų užlaikymui jos gali uždėti mokesčius ant savo narių. Valstija nuo ateinančių, 1911 m., bažnyčių užlaikymui nieko neduos. Basel'io kantone labai mažai katalikų.

RUSIJA.

Duma diduma balsų nutarė paimti Finlandijos reikalus į savo rankas. Vadinasi, duma nori, kad ji galėtų patvirtinti arba atmesti visus Finlandijos seimo nutarimus. Po balsavimo "tikrųjų rusų" vadovas suriškė: "Galas Finlandijai!" Suomiam labai nesmagu, kad jų liuosybė vis daugiau ir daugiau esti varžoma. Tikima, kad netoli moje ateityje Finlandija nustos savyvaldos.

Valdžia neleido į Maskoliją žinomo New Yorko impressario Oskaro Hammerstein'o, dėlto kad jis yra žydas. Bet greičiau neleido dėlto, kad bijojosi, kad jis nepavyliotų Amerikon operų giesmininkų ir baletininkų.

Žydus pradėjo varyti iš vietų, kuriose uždrausta jiems gyventi. Ypatingai šiurkščiai apsieita su žydais Kieve ir Smolenske. Krėsta net namus, beieškant Možės išpažintojus.

PROTOKOLAS.

Lietuvių redaktorių bei leidėjų (laikraštininkų) suvažiavimo, atsibuvusio Brooklyn, N. Y., 17 ir 18 Kovo m., 1910 metų. Visi posėdžiai buvo laikomi P Draugelio svetainėje, 73 Grand St.

PIRMAS POSĖDIS.

Susirinkimą atidarė "Vienybės Lietuvinkų" redaktorius, p. J. O. Širvydas 11 v. iš ryto, 17 Kovo; trumpa prakalba pasveikinęs susivažiavusius laikraščių atstovus ir paraginęs rimtai imties užmanyto darbo, pakvietė plačiau paaiškinti artimiausiuosius suvažiavimo siekius "Kataliko" atstovus, kaip suvažiavimo užmanytojus. "Kataliko" redaktorius p. P. Brandukas keliuose žodžiuose papasakojo, jog suvažiavimo siekis — pakelti mūsų laikraštiją doriškai bei medžiagiškai ir įvesti į ją pageidaujamą tvarką.

Įnešta ir priimta išrinkti prezidium. Nutarta prezidium išrinkti visiems suvažiavimo posėdžiams. Tuojaus viešu balsavimu išrinkta: tvarkos vedėjas "Darbininkų Vilties" redaktorius — leidėjas p. V. Šliakys, jo pagalbininkas — "Kataliko" redaktorius, p. P. Brandukas; sekretoriai: "Laisvosios Minties" redaktorius p. V. K. Račkauskas ir "Tėvynės" redaktorius, p. V. S. Jokubynas; spaudos komitetas — "Laisvosios Minties" Bendrovės atstovas D-ras J. Šliupas ir abu suvažiavimo sekretoriai.

Prieš pradėsiant ką nors tarti patėmyta: visokie įnešimai ar tai nuo laikraščių, neturinčių suvažiavime savo atstovų, ar šiaip nuo pašalinių ypatų, lygiai ir visokios rūšies korespondencija turi būti sekretorių sutvarkoma ir pirmininko pagalbininko perskaityta susirinkimui.

Pertrauka ant pusantros valandos.

ANTRAS POSĖDIS.

Posėdį atidarė susivažiavimo pirmininkas p. V. Šliakys 2 val. 30 min. 17 Kovo.

Pas sekretorius užsiregistravo sekančių laikraščių atstovai: "Lietuvos" redaktorius, p. J. Šernas, ir leidėjas p. A. Olszewskis; "Vienybės Lietuvinkų" redaktorius p. J. Širvydas, ir leidėjas p. J. J. Paukštis; "Tėvynės" redaktorius p. V. S. Jokubynas; "Kovos" administratorius p. J. Grinius; "Draugo" redaktorius ir leidėjų atstovas kun. A. Kaupas; "Kataliko" redaktorius p. P. Brandukas, ir leidėjas p. J. Tananevičė; "Keleivio" redaktorius p. S. Michelsonas; "Darbininkų Vilties" redaktorius — leidėjas p. V. Šliakys; "Laisvosios Minties" redaktorius p. V. K. Račkauskas, ir Bendrovės atstovas D-ras J. Šliupas.

Perskaitytasai pirmojo posėdžio protokolas priimta be patėmijimų.

Prieš svarstysiant dalykus pagal suvažiavimo programą, vienbalsiai priimta "Draugo" redaktoriaus, kun. A. Kaupo pastaba: suvažiavimas yra sušauktas ir laikomas bendrų lietuviškos visuomenės reikalų dēlei, tad niekas iš susirinkusiųjų atstovų neprivalo panaudoti nei paties suvažiavimo nei pavienių atstovų ypatų išjuokimui ir įžeimui ar tai laikraštyje, ar kitokiais keliais.

Pirmsėdžio pagalbininkas perskaito korespondencijas: 1. laiškas nuo zecerų, dirbančių prie "Kovos", "Progreso", "Keleivio", ir "Tėvynės"; Zeceriai reikalauja

trumpesnio darbo laiko, geresnio atlyginimo už darbą, tinkamo švarumo spaustuvėse ir t.t. Laiškai atidėti ir svarstyti tuokart, kuomet bus patogiausia pagal programą.

2. Laiškas nuo K. S. Baranausko kalbos klausime: atidėta iki laikui, kuomet bus svarstoma laikraščių kalbos klausimas.

Svarstymai pagal programą.

I. Apskelbimai.

1. Paėmus atidžion tai, kad daugelis dabar esančių mūsų laikraščiuose apgarsinimų tankiausiai pacina nuo neteisingų vertelgysčių ir stačios nuo prigavingų institucijų, nutarta išrinkti komisiją, kuri turės apsvarstyti apgarsinimų klausimą ir savo nutarimus prisiųsti visoms redakcijoms, beto komisija turės sutaisyti sąrašą apgarsinimų, kurie neprivalo būti talpinami laikraščiuose. Reikia paimti atydzion ir tai, kad ir dabar jau, nors komisijos nieko nėra nuveikta, reikia prašalinti iš mūsų laikraščių apgarsinimus piršlybos, įvairių medikališkų ir kitokių aiškiai neteisingų firmų, jaigu su panašiomis įstaigomis išleistuvės turi padariusios kontraktus, tai, šioms pasibaičius, nebedaryti naujų.

Pasitaikius kokiai nors išleistuvei gali apgarsinimą ne iš tos vietos, kur eina laikraštis, ir kilus abejonei kas link apgarsinimo teisingumo, apie norinčią garsinties firmą reikia pasiteirauti artimiausioje nuo anos firmos išleistuvėje.

Apgarsinimams peržiūrėti komisiją: D-ras J. Šliupas, kun. Kaupas, p. J. Tananevičė, p. S. Michelsonas ir p. J. J. Paukštis.

Už apgarsinimus kainos klausimas: — leidėjai negali įvesti vienodos kainos už apgarsinimus dēlei daugelio priežasčių, vienok patartina, kad žemiausia kaina už 1 colį ant metų (sulyg savaitinių laikraščių) būtų \$10.00. Vieta apgarsinimams ar priešakinė ar užpakalinė laikraščio dalis — tai redaktorių bei leidėjų privatinis dalykas.

2. Agentai.

Neimti agentų be kaucijos, ar be tam tikros rekomendacijos. Kaucija: nemažiau \$40.000. Tas lyti naujai priimamus agentus; senieji pasilieka ant tų pačių išlygų, ant kokių jie buvo iki šiol. Apie agentus, nuskriaudusius ir prigavusius kurią nors išleistuvių, pranešama yra kitoms išleistuvėms.

Nuošintis agentams pasilieka po senovei.

3. Knygų kainos.

Kadangi knygos nors ir vienos kokios išleistuvės ne visų išleistuvių bei agentų tėra vienodai pardavinėjamos, tad nutarta talpinti ant knygų viršelių kainos.

4. Rašytojai — Bendradarbiai.

Laikraščiams yra svarbu turėti didesniuose lietuvių apgyventuose miestuose Amerikoje savo teisingus ir dalyką suprantančius korespondentus-reporterius; tokie korespondentai būtų apmokami ir jų korespondencijos turėtų būti teisingos, pranešančios tikrai faktus ir šiaip bėgančias žinias iš lietuvių gyvenimo be tam tikrų nuosavių komentarių, ar pamokinių, tas žinias redakcijos turėtų tiesą taip sunaudoti, kaip joms atrodytų parankiausia ir geriausia.

Apsvarščius šį klausimą, rasta jis įkūnytinu. Kadangi korespondentų-reporterių užlaikymui reikalingi pinigai,

tad nutarta leidėjams susirišti į kruvą ir suorganizuoti.

5. Leidėjų sąjunga

vardu Lietuvių Spaudos Draugija Amerikoje.

Lithuanian Press Association of America.

Tokia organizacija turės pagelbėti laikraščiams rimtai žengti (nors ir ne vienais keliais) prie vieno tikslo: žmonių švietimo ir informavimo skaitytojų sulyg mūsų gyvenimo ir viešų reikalų. Įstoje į Draugiją laikraščių atstovai turės prisilaikyti šių ir busiančių suvažiavimų nuotarimų.

Į Draugiją įstoti sutiko sekantie leidėjai be jokių pasargų:

„Lietuvos“ p. A. Olszewski,

„Kataliko“ p. J. Tananevičė,

„Vien. Lietuvninkų“ p. J. J. Paukštis,

„Darb. Vilties“ p. V. Šliakys,

„Keleivio“ išleistuvės atsovas, p. S. Michelsonas.

Su vilčia, jog sutiks Bendrijos ir organizacijos, kurių laikraščiai suvažiavime yra atsovaujami:

„Laisvosios Minties“ B-ės atstovai D-ras J. Šliupas ir V. K. Račkauskas,

„Draugo“ Bendrijos atstovas kun. Kaupas,

„Kovos“ (L. S. S. A.) atstovas p. J. Grinius ir

„Tėvynės“ (S. L. A.) atstovas p. V. S. Jolubynas. Mokestis: \$25 įstojimo ir \$5.00 kas mėnuo. Pasirodžius reikalui, leidėjai gali pakelti mėnesinę mokestį.

Ažuot čarterio pirmais metais visi laikraščių bei redakcijų atstovai atsistojo ir savo garbės žodžiu prižadėjo laikyties tos Draugijos bent metus laiko, kol nepasirodys jos veiklumo pasekmės.

Išrinkta Draugijos valdyba: pirmsėdis p. A. Olszewskis, jo pagelbininkas p. J. J. Paukštis, išdininkas p. J. Tananevičė ir sekretorius kun. A. Kaupas. Jei „Drauga“ leidžianti Bendrija neprisidėtų prie Draugijos, tai jo, kai po Dr-jos sekretoriaus, vietą užims kandidatas, d-ras J. Šliupas.

5. Išleistuvės privalo sumokėti pinigus į Draugiją iki 1 Gegužės 1910 metų.

Prie Draugijos užkviesti sekančius laikraščius: „Šaulė“, „Žvaigždė“, „Dagis“ ir „Dilgelės“ su „Žmonių knygynų“. Tą atliks Draugijos sekretorius kun. A. Kaupas.

Protokolą su pirmsėdžio parašais atspausdinti ir išsiuntinėti visoms, čia ir Europoje esančioms, lietuviškoms redakcijoms ir visiems, suvažiavime dalyvavusiems laikraščių atstovams. Atspausdinti turės suvažiavimo sekretoriai.

6. Zecerių atsišaukimas.

Apsvarščius augščiaus paminėtąjį zecerių atsiliėpimą, rasta jis ne pilnai priimtinas, nėra Amerikos zecerių unija nepriims lietuvių zecerių paduodamų išlygų, nors jos ir lygintų su anos unijos išlygomis ir būtų pačių spaustuvininkų pripažintos ir paduotos. — Dalis, kurioje kalbama apie tinkamą spaustuvių užlaikymą, švarumą, šviesą ir t. p. — pripažinta teisinga ir atidžion paimtina.

7. p. J. J. Paukštis praneša, kad kanakokie prigavikai pardavinėja lietuviškų organizacijų ir laikraščių adresus įvairioms neteisingoms vertelgystės firmoms, kurios siunčia tais adresais savo apgarsinimus laikraščių skaitytojams ir organizacijų sąnariams. Nutarta stengties su-

sekti tuos pardavinėtojus ir sužinoti apie budus, kuriais išgauta adresai. Tuo tarpu gi pranešti per laikraščius skaitytojams, jog adresai yra pardavinėjami be redakcijų ir išleistuvių žinios; podraug persergėti skaitytojus, kad apgarsinimai tais adresais yra siuntinėjami nuo neteisinių firmų.

Nutarus sekantį posėdį atidaryti ant 10 val. iš ryto 18 Kovo posėdis tapo uždarytas.

TREČIAS POSĖDIS.

Posėdį atidarė suvažiavimo pirmsėdis p. V. Šliakys.

Sekretorius perskaitė pereito posėdžio protokolą, kuris priimta su pataisymu, čia-pat ant vietos padarytu.

Prieš pradėsią svarstyti dalykus pagal programą, nutarta suteikti patariamąjį balsą posėdyje dalyvaujantiems svečiams—literatams.

II Redaktorių Skyrius.

1. **Etika.** Visų suvažiavime dalyvavusiųjų vienbalsiai pripažinta, kad etiškoji Amerikos lietuvių laikraščių dalis yra nupuolusi ir kad ji reikia pakelti. Apkalbėjus dalyką plačiau, padaryta sekanti nutarymai:

a) Laikraščių tikslas lavinti visuomenę, o ne asmeniškai užsipuldinėjimai ar tai ant pavienių asmenų, ar tai ant organizacijų: tatai iš laikraščių turi būti prašalinti įvairių įvairiausios rūšies raštai, kuriuose šmeižiama asmenis, kurstoma vieni prieš kitus, bereikalingai užsipuldinėjama ant organizacijų ir jų atstovų, ar viršinių.

b) Iki sekančiam suvažiavimui nesikišti į reikalus organizacijų, kurios turi savo organus.

c) Kuopų protestai, kurių teisingumas yra taip neabejotinas, kad redakcija gali tai prirodyti, bus talpinami, atmetus tas protestų dalis, kuriose rastųsi nešvarūs išsireiškimai, ar nemandagūs užsipuldinėjimai ant ypatų be patikėtinų faktų nurodymo; tokius protestus redakcijos gali netalpinti išties — užtektų paminėjus juos redakcijos daromoje organizacijų gyvumo bei veiklumo peržvalgoje. Kilus bent kokiai obei kaslink protestų teisingumo — jie neprivalo pasirodyti laikraštyje.

d) Abelnai kova laikraščių už įsitikinimus ir įdėjas privalo būti vedama švariais ir etiškais budais.

Pertrauka ant pusantros valandos.

KETVIRTAS POSĖDIS.

Posėdį atidarė 3 val. suvažiavimo pirmininkas p. V. Šliakys. Sekretoriaus perskaitytas pereito posėdžio protokolas priimta be patėmijimų. Perskaityta telegramas iš "Saulės" redakcijos, kuri praneša, jog dėlei daugelio darbų negalėjusi prisijusti suvažiavimui savo atstovų.

NUTARIMAI.

2. **Korespondencijos.** Kadangi korespondencijų klausimas apkalbėta antrame posėdyje (žiūrėk I. No. 4), nutarta pereiti prie sekančio iš eilės programo klausimo.

3. **Pseudonimai** A. a. — Korespondencijos turėtų būti paduodamos į laikraščius be pseudonimų, su tikrais autorių-korespondentų parašais. Pseudonimus įleisti tik tai išimtinuose atsitikimuose, kuomet, sulyg redakcijos sutarimo, negalima jų išvengti.

b. — Jei būtų prisiunčiami protestai, ar korespondencijos, užgaunančios ypatas, ar įstaigas, tai tokios korespondencijos nuoraše pasiunčiama užgautiems ir pa-

reikalaujama nuo jų paaiškinimo, ar pasiteisinimo. Sulaukus atsakymo, talpinama korespondencija podraug su kaltinamojo, ar užgautojo pasiteisinimu. Nesulaukus atsakymo dviejų savaitių, talpinti korespondenciją galima.

c. — Pseudonimus gali vartoti Lietuvių Spaudos Draugijos užlaikomi Korespondentai-Reporteriai, ir šiaip redakcijai gerai pažįstami bendradarbiai bei ištikimi žmonės.

B. a. — Atsakymai ir pasiteisinimai korespondencijomis užgautų asmenų turi tilpti tame laikraštyje, kuriame užgaunantis raštas yra patilpęs; nėsą žmoniškumas bei mandagumas reikalauja to, kad nuskriaustasis galėtų pasiteisinti tame laikraštyje, kuriame likosi nuskriaustas.

b. — Jei koks laikraštis nepriimtų panašaus pasiteisinimo autorius prirodys, kad ištikrųjų jo raštas likosi atmetas.

c. — Patilpus užgaunančiai korespondencijai kuriam nors laikraštyje, nepriklausančiame į Liet. Spaudos Draugiją, ir to laikraščio redakcijai atmetus užgautojo pasiaiškinimą, prigulinti į L. S. D. redakcija gali priimti pasiaiškinimą ir patalpinti jį savo laikraštyje, jei 2 sekančiuose numeriuose ano laikraščio nepatilpo pasiaiškinimas, ar redakcijos atsakymas, kad bus patalpintas.

C. — Esant mūsų tarpe "rašytojams", kurie vartodami kelis pseudonimus keliuose laikraščiuose vienas, patį rašdami viename laikraštyje po vienu pseudonimu, kitame laikraštyje (tas-pats rašytojas) po kitu pseudonimu kritikuoja savo rašytą straipsnį aname laikraštyje, — nutarta sužinoti apie tokius, prašalinti iš bendradarbių tarpo ir įvardyti viešai.

D. **Satyra** yra naudinga ir reikalinga, bet ji privalo laikytis padorumo rybų. Satyra gali pasilikti mūsų laikraščiuose, tik jos nereikia panaudoti šmeižimui ypatų ir nereikia vesti ją partyviškai, nes jos užduotis rodyti ir gydyti visuomenės žaizdas švarios ir etiškos pajuokos keliu.

4. **Perspauadinėjimas korespondencijų ir straipsnių iš kitų laikraščių.** Perspauadinant bile raštą iš kitų laikraščių, visados reikia nurodyti iš kur perspausdinta.

5. Rašyba.

a. Rašybos klausimo nėra galima galutinai apkalbėti, nesa tai filologų dalykas. Kol mūsų kalbos žinovai ir tyrinėtojai Europoje išdirbs mums pilnai ir visatinai priimtina rašybą, čia rupinties įvesti bent iš dalies vienodumą rašyboje. Patartina visiems prisilaikyti kol kas Kriaušaičio rašybos.

b. Rašybos tyrumo bei vienuodumo klausime atsikreipti į tuos mūsų laikraščius, kurie yra jau nepakenčiamai dėlei jų vartojamos kalbos.

c. Svetimi žodžiai ir vardai (vietai, miestai, žmonių) turi būti rašoma taip, kaip rašoma kalboje, iš kurios jie yra kilę, arba imti juos iš šaltinių.

d. Moksliskąją terminologiją reikėtų priimti tarptautiską ir kuomažiausiai kalti naujų žodžių, kas įneša į kalbą ir rašybą nereikalingą balastą. Drauginis terminologijos sutvarkymui išrinkta komisija: D-ras J. Šliupas, J. O. Širvydas, J. Šernas, V. K. Račkauskas ir P. Brandukas; komisija gali pasikviesti sau bendradarbius-pagelbininkus.

6. **Bendradarbiai ir 7. Sąjunga** — apkalbėta II posėdyje žiūrėk I 4.

8. **Tautystė.** Tautos plėtojimos ir tautiškumas prisideda prie abelnos kultūros pakėlimo. Suvažiavimas nesigėri apsiereiškiančiais mūsų periodiškoje spaudoje užsipludinėjimais ant tautystės idealo. Ne šovinizmas, bet tautystė, pakeldama augštin mūsų tautą, tuo pat prisideda prie visuotino kultūros plėtojimos. Suvažiavimas kviečia dalyvaujančiu posėdyje redaktorius stoti ant tautiškės papėdės.

9. **Kalbėtojai.** Nemažą dalį kultūrinio darbo atlieka agitatoriai — kalbėtojai. Laikraščių užduotis yra rinkti medžiagą kalbėtojams ir abelnai tobulinti panašų žmonių lavinimo budą.

10. **Statistikos klausimas.** Laikraščiai turi pranešti savo skaitytojams apie tai, kuomet bus daromas Suv. Valsčių gyventojų surašas ir paaiškinti, kad lietuviams yra suteikta tam tikra rubrika, kurioje lietuviai ir privalo pasiduoti lietuviams.

11. **Pakelta klausimas apie lietuvišką banką** išpirkimui Lietuvoje parducdamų dvarų ir šiaip žemės plotų. Nutarta išrinkti komisiją, kuri sužinotų ar ir ant kokių pamatų būtų galima suorganizuoti panašų banką; tam tikslui komisija turės susisiekti su Amerikos ir Lietuvos advokatais ir susipažinti su įstatymais apie bankus. Komisija aprinkta: D-ras J. Šliupas, p. J. Grinius ir p. A. Olaszewskis. Pakol nebus pilnų informacijų, negalima tą klausimą gvildinti laikraščiuose.

12. **Dienraštis.** Neatsižvelgiant į tai, kad dienraštis būtų pageidaujama Amerikos lietuviams, suvažiavusieji nesiima galutinai aptarti šį klausimą. Nutarta rinkti medžiagą idant iki sekančiam laikraštinių suvažiavimui sužinoti, ar dienraščio užmanymas randa pritarimą pas žmonės ir kiek būtų galima tikėtis skaitytojų dienraščiu.

Tam tikslui kiekviename laikraštyje per metus laiko bus talpinami apgarsinimų skyriuje tam tikri kuponėliai iškirpimui; ant tų kuponėlių bus paženklinta vieta parašui ir antrašui. Pritariantieji užmanymui leisti dienraštį ir prižadantieji jį užsirašyti, pasirašę ant kuponėlio prisiūs jį tai redakcijai, iš kurios laikraščio iškirpta kuponas. Metams sukakus galima bus sutvarkyti tuos kuponus ir būtų matoma, ar dienraštis turėtų užtektinai skaitytojų, idant galėtų užsilaikyti. Galutiną dienraščio klausimo apkalbėjimą atidėta iki sekančiam suvažiavimui, kuriam laiką ir vietą 1911 metais vasarą, paskirs Liet. Sp. Dr. Komitetas arba Valdyba.

Posėdis ir suvažiavimas uždaryta 7:30 val. vakare Kovo 18, 1910 m.

Suvažiavimo pirmsėdis: V. J. Šliakys.

Suvažiavimo sekretorius, I. V. Račkauskas.

Suvažiavimo sekretorius, II. V. S. Jokubynas.

Red. prierašas. Patėmijimai apie šitą protokolą pasirodys "Drauge" vėliau.

NAUDINGAS SKAITYMAS.

New Yorke išeina kas savaitė laikraštis, turįs 32 pusl., vardu: "America, a Catholic Review of the week". Atsiekina metams 3 dol. Leidėjai ir redaktoriai — tėvai jezuitai. Nors tas savaitraštis tik antri metai, kaip eina, tečiau jau spėjo pagarsėti, kaip vienas geriausiųjų laikraščių anglų kalba einančių; net protestonai vadina jį "excellent".

Žinodamas, jog nevienas lietuvis skaito angliškų laikraščius (tankiai nevertus nei skaityti), manau reikalingu daiktu paraginti tokius lietuvius, kad jie vieton imti į rankas įvairius šlamštus velyk užsirašytų "America". Tenai sužinos daug daiktų: iš dabarties ir praeities, iš mokslo dirvos, ir t.t.

To laikraščio leidėjai, norėdami sušelpiti besimokinančių jaunuomenę, prižadėjo vaikinams, kurie surinks vakacijų laike atsakomą skaičių naujų prenumeratorių, mokslą uždyką sekančiuose universitetuose ir kolegijose:

(mokslas ir užlaikymas)

Georgetown University, Washington, D. C.

Creighton University, Omaha, Neb.

St. John's University, Collegeville, Minn.

Notre Dame University, Notre Dame, Ind.

Holy Cross College, Worcester, Mass.

Benedictine College, Savannah, Ga.

Holy Trinity College, Dallas, Tex.

Sacred Heart College, Denver, Colo.

Seton Hall College, So. Orange, N. J.

St. Bonaventure's College, Allegheny, N. Y.

St. Michael's College, Burlington, Vt.

St. Viators College, Bourbonnais, Ill.

St. Vincent's College, Beaty, Pa.

St. Charles College, Ellicott, Md.

St. Ann's Academy, New York, N. Y.

St. John's Preparatory School, Denvers, Mass.

Boston College, Boston, Mass., tik už mokslą

St. Mary's University, Galveston, Tex., tik už mokslą.

Christian Brothers College, Memphis, Tenn. tik už mokslą

Layola Brothers College Baltimore, Md., tik už mokslą

St. John's Brothers College, Brooklyn, N. Y. tik už mokslą

Tai-gi kas iš jaunų lietuvių norėtų uždyką įgyti mokslą, tegul apsiima platinti "America", o už pasidarbavinimą galės gauti mokslą vienoje iš viršui išvardintųjų mokyklų. Reikia rašyti šitokiu adresu.

Agency Bureau,

The America Press,

32 Washington Square, W.

New York, N. Y.

Ne-teologas

Parsiduoda biznis.

Parsiduoda salūnas ir hotelis iš 10 kambarių, labai gerame padėjime. Didelis biznis eina. Norintieji pirkti teatsišaukia pas savininką.

Mike Ostrowski,

Union St., Taylor, Pa.

(VII—10.)

Kritika ir Bibliografija.

“**Draugija**”, No. 39 ir No. 40.

Iš mokslų rašto, tilpusių šituose dviejuose paskutiniuose numeruose pirmybės palmė be abejo priklauso Pr. D-o straipsniui “Šis tas apie darvinizmą ir p. Avizono principus”. Šitas straipsnis skaitosi su tuo didesniu žingeidumu, kad jo autorius yra dar jaunas universiteto studentas. P. D. turi dovaną: giliai siekti į klausimo dugną ir aiškiai išreikšti savo mintis. Musų “pirmieiviai”, kurie netingi knisties po visokių persenėjusių laisvamanių veikalėlių, su didele nauda sau galėtų perskaityti šitą raštelį.

Apie tą patį rašo d-ras S. Šultė savo “Dabartiniame Mokslo Stovyje Evoliucijos Klausime” (straipsnis dar nepabaigtas) — tik ne polemišku budu.

Iš filosofiskų straipsnių verti paminėjimo: M. Vaitkaus “Dievo buvimo priparodymai” ir kun. A. Dambrausko: “Tris didieji Dievo žodžiai” (versta iš kalbos Esperanto). Bet užtai labai lengvai skaitosi J. Geručio “Garbenio ir jo giminių nuomonės”. Šito ilgo rašto autoriui Dievas davė didelę dovaną — kad tik suteiktų gražią sveikatą ir ilgą amžių.

Kazys Puida apgailestauja poeto Jovaro: sunaikinęs savo talentą, iš poeto pavirtęs agitacijinių eilių rašytoju. (straipsnis: “Jovaras”).

Šituose numeruose skaitytojas ras daugiau gerų straipsnių ir žiupsnį gražių eilių (A. Jakšto, M. Gustaičio, Juodvarnio). “Draugija” iš visų pusių varta užsirašymo ir palaikymo.

Politiškoji Ekonomija. Kas ji yra ir ko mokina. Pagal D-rą J. B. Morehleronškį ir kitus sutaisė ir išleido V. K. Račkauskas, “Kovos” spaustuvėje, Philadelphia, Pa. 1909.

Politiškoji ekonomija yra mokslas apie savytarpius santykius žmonių ūkio dirvoje, — vadinasi, politiškoji ekonomija tyrinėja, kaip žmonės turtus gamina, juos išdirbinėja, išdalija ir suvartoja. Aišku kad politiškai ekonomijai norisi ištirti, kokią rolę visuomenės gyvenime vaidina žemė, maisto gaminimas, daiktų išdirbinėjimas, išdirbimo įrankiai, komunikacija ir kitokie budai paskirstymo daiktų tarp žmonių.

Nereikia sakyti, kad tie klausimai yra labai painūs ir kad mokslo vyrai bandė išrišti juos įvairiais budais. Tokiu budu atsirado politiškosios ekonomijos įvairios metodos (klasiškoji, istoriškoji, psichologiškoji ir t.t.) ir įvairios mokyklos (liberalų, socialistų, solidaristų ir t.t.). Kiekvienos politiškosios ekonomijos vadovėlis prasideda nuo išaiškinimo tų tai įvairių metodų ir mokyklų. Tačiau p. Račkauskas tą svarbų skyrių visai apleido — su didele nuoskauda savo veikalėliui.

P. R. yra regimai socialistas, da-gi iš marksistų rūšies. Todėl jo nuomone ukis yra kova su gamta (p. 5), kuomet kova su gamta apsirėškia vien tik pirminiame ukyje, o dabartinėse sąlygose vaidinę tik mažą rolę. Dabar civilizuotose šalyse žmonės greičiau išnaudoja gamtos spēkas savo siekiams, nekaip **kovoja** su gamta.

Dėlto tai knygutėje kalbama apie vertybės pridėką (p. 77 ir kit.), neprimokėjamą darbininkams ir kitus dalykus, nešiojančius kitose mokyklose kitokius vardus.

Knygutę galima perskaityti, ypač kad ji nedidelė (84 pusl.), bet abejotina, ar skaitytojas kad ir vidutinės inteligentijos išneš iš jos pilną ir aiškų supratimą apie tai, kas yra politiškoji ekonomija. Musų nuomone, tokios knygutės tik daugiau painioja ir be to painų klausimą, o mažo mokslo žmonėms tik maišo galvą. Mokslo populiarizavimas yra geras daiktas — bet dėja! mokslininkai skundžiasi, kad populiarizuotojai dažnai daugiau užkenkia mokslui, nekaip jam padeda platintis tarp žmonių. Šitą tai mokslininkų pasargą reikia atsiminti, skaitant p. R. “Politiškąją Ekonomiją”.

REDAKCIJOS ATSAKYMA.

P. Starinskui, So. Boston, Mass. Tiktai dalį korespondencijos tetalpiname. Už gerus velijimus katalikų laikraščiams ir lietuviškos seserims labai ačiu. Į draugijų reikalus nesikišame. Jeigu anos draugijos tamsta nukriaudė, tai juk tamsta gali ieškoti teisybės teisme. Mēs neesame teisėjais ir nežinome, kaip ten ištisų buvo.

Talpindami tamstos pasiskundimą, galėsim tik suerzinti draugijas ir pagimdyti bereikalingus ginčus.

Meldžiame daugiau žinių

DU DARBININKU.

Vienas darbininkas apsiėmė pernešti iš vienos vietos į kitą krūvą akmenų, tarp kurių buvo ir didelis akmuo. Darbininkas nejudino pastarojo akmens, tik gabeno mažuosius. Sunkiai nusidirbo jis, tasydamas akmenis per kiaurą dieną ir, kuomet atėjo paeiliui nešti didelį, jis nebegalėjo jokiū būdu jo iš vietos pajudinti. Taip ir liko akmuo ant vietos neperneštas. Darbininkas-gi negavo dalies suderėtų pinigų, nes darbo savo neužbaigė.

Kitas darbininkas turėjo padaryti tokį-pat darbą. Jis pradėjo nuo didžiausio akmens. Daug jis privargo, pakol jį pernešė. Atlikęs sunkiausią dalį savo darbo, jis tvėrėsi prie mažųjų akmenų. Saulei besileidžiant, jis pabaigė savo darbą ir gavo visus suderėtus pinigus.

Ksav. Vanaagėlis.

PAJIEŠKOJIMAS.

Pajieškau Pranciškaus Balsieriaus iš krajaus Laukuvos parakvijos (Kauno Rėdybos). Apie 13 metų gyvena jau Amerike, New Yorko steite.

Petronelė Bielskienė (sesuo)

Box 569 Westville, Ill.

TAUTIETI! Jei nori išsigert stikla **CLIFFORD HOTELI,**
puikaus šalo alaus, tai užėik in
JUOZAS RICKIS, SAVINIKAS,
178 Clifford Ave., kampas Henry St., Rochester, N. Y.
TELEFONAS HOME 5672-X.
Iš kitur pribuvusiems Broliams Lietuviams suteikiu naudingus patarimus.

Ar rengiesi kur važiuoti?

Jei taip, tai ateik pas mane
nusipirkti

naują siutą.

Mano siutai siuvami geru kriaučiu; perka juos kiekvienas, kurs nori gražiai pasirediti. Mane visi gerai pažista, kadangi mano krautuvėje kiekvienas pilnai buna užganėdintas. Ir Jus, kurie skaitysite šį pagarsinimą, ateikite persitikrinti, o pamatysite, juog pas mane geresnis tavoras ir žemesnės kainos. Nerasite vyro, kuris negalėtų pasirinkti siuto pagal savo skoni mano krautuvėje.

Tik ateikite.

Louis Rosenthal,

ANT KIRBY'S KRAUTUVĖS,

SOUTH MAIN ST.,

Wilkes-Barre, Pa.

Išpardavimas Vargonu.

55 Vargonai.

Visi vargonai yra geriausiam padėjime ir taps parduoti pirmamjam pirkėjui už žemiausia kainą

nuo \$10.00, \$15.00 ir \$20.00.

Mes turime tureti daugiau vietos, todėl taip nužemintos kainos. Mes parduodam už pinigus, bet kas link išligu, tai galime sutikti.

Tuojaus ateikite ir išsirinkite.

LUDWIG & CO.,

IŠDIRBEJAI PIANU.

50 South Main St., Wilkes-Barre, Pa.

Tautietai! Jei reikia Tau statyti nauji namai, ar taisyti seni, tai žinok, kad tatai atliks kuogeriausiai kontraktierius MIKAS SLAPIKEVIČIUS, New Philadelphia Pa

Nauja knyga—Biblija—arba šv. Raštas išleistas
KUN. S. PAUTIENIAUS.

Tik vienas šitas šventaraštis yra katalikiškas.

Kaštuoja \$2.00 ir 15c. persiuntimui

Adresas: REV. S. PAUTIENIUS,

GIRARDVILLE, PA.

A. UZUMECKIS,

Lietuvis Graborius ir Balzamavotojas.

Viską išpildo geriau ir pigiau negu svetimtautis.

Persamdo karietas vestuvėms, krikštinoms ir t.t.

Priima lavonus ir iš kitų miestų.

Reikale kreipkitės pas savo tautietį.

324 WHARTON, ST. PHILADELPHIA, PA.

TELEFONAI:

Bell Lombard 27—39 A. Keystone Main 42—18 D.

TĖMIKYTE LIETUVIAI!

Kelionė per jures. Tūkstančiai tūkstančių mūsų tautiečių keliauja į prigimtą šalį ir iš tenai atgal į Ameriką, o visi labiausiai užganėdinti, kurie perka laivakortes pas:

JONA NEMETH'A,

3 N. MAIN STR., WILKES-BARRE, PA.

O kodėl? Nes turi gerą prižiūrėjimą, parankią kelionę, kad tartum kaip ir pačios kompanijos būtų pirkę laivakortes. Siuntimas pinigų greičiausias ir pigiausias pasaulyj.

DR. I. W. MENDELSON,

Lenkiškas Gydytojas.

PRIEMIMO VALANDOS: 8—10 iš ryto, 3—4 po piet, 7—8 vakare.

50 South Washington St. Wilkes-Barre, Pa.

Peoples telephone 1585. Bell telephone 756.

Swalm Hardware Co.,

No. 21 North Centre Street,

POTTSVILLE, PA.

Ivairiausi geležiniai daiktai, tepalai, stiklas, dudos, plasteris, irankiai, sportiniai ir naminiai daiktai.

JUOZAS SUKIS,

Geriausias fotografistas visoje apielinkėje.

Norinčius priėmą mokytis ant fotografo. Visi lietuviai privalo traukti savo paveikslus pas viengentį.

9 WILLIAM ST. PITTSTON, PA.

FABIOLA,

Garsi kardinolo Wisemano apysaka. Vertė Vytautas Kaina 1 doleris. Imantiems daugiau, kaip vieną egzempliorių, nuleidžiamas didelis nuosimtis.

Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,

312 S. 4th St.,

BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIŠKAS DZIEGORMEISTERIS.

Parduodu tikro aukso laikrodėlius, gvarantuojamus 25 metams. Lenčiųgelius ir gražius žiedus. Armonikas ir visokius muzikališkus instrumentus, albumus su muzika, akuliorius, revolverius, britvas, pocket books vyrams ir moterims. Visokias knygas, ražančius, škaplierius, kryžorius Kaledasleidžiu už pusę prekės ir įkitus miestus siun-

ANTANAS PUTIRSKAS,

144 W. Market Street,

Scranton, Pa.

OFFICE NEW PHONE 37.

RESIDENCE 1100.

LIETUVIŲ ADVOKATAS

JONAS S. LOPATTO

47-48-49 Bennett Building, Wilkes-Barre, Pa.

Norintieji pasiskolinti pinigų ant pirmo mortgage, arba pirkti namus lai kreipiasi.

Naujas Telefonas 1005.

Senas Telefonas 659.

DR-AS ALBERTAS KAUFMAN,

---: GYDYTOJAS IS LIETUVOS. :---

Specialistas nuo visokių ligų.

Gydo net labiausiai užsisėjęsias chroniškas vyrų, moterų ir kūdikių ligas. Galima susikalbėti, lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir vokiškai.

51 N. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

F. J. Gillis,

Pas jį galima gauti visokių torielkų, bliūdų, stiklų, puodų, liampų ir visokių virtuvei reikalingų daiktų. Yra iš ko pasirinkti. Ateikite persitikrinti.

102—104 S. MAIN ST., WILKES-BARRE, PA.

Wilkes-Barre Deposit & Savings BANK,

71 PUBLIC SQUARE, WILKES-BARRE, PA.

KAPITOLAS \$150.000. PERVERSIS \$375.000.

Moka 3-čią nušimtį nuo sudėtų joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ryto iki 3 popietų, subatomis nuo 9—12 vidurdienyje.

Galima susikalbėti lenkiškai.

"DRAUGO"**SPAUSTUVE**

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA GREITAI ATLIEKA ĮVAIRIŲ ĮVAIRIAUSIUS DARBUS

SPAUDINA
PIGIAI

UŽKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS

KONSTITUCIJAS, PLAKATUS, TIKIETUS,

RAIDĖS STATOMOS DIDELE—NAUJAUSIOJO PATENTO—MAŠINA "LINOTYPE"

ADRESUOKITE

"DRAUGAS"

314 E. Market St.

Wilkes-Barre, Pa.

DR. ALFRED J. WENNER,

77 South Washington Str.

Wilkes-Barre, Pa.

Union Ticket Agency

Seniausia Lietuviška Banka Scrantone ir Visoje Aplinkoje

Agentura Laivakorčių ant Geriausiu Linijų

Siunčia Pinigus kas dien in visas dalis svieto; taip-gi perka ir iš maino visokius pinigus. Išdirba visokius dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismuos

Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos 18 ryto iki 9- val. vak.

Nede oje: nuo 10-tos 18 ryto iki 5-tai valandai vakare.

ADOLF BLAU, Union Ticket Agency,

203 Lackawanna Ave.,

Scranton, Pa

Taip-gi turime savo krautuveje daugybę visokių maldaknygių ir svietišku knygų visokiose kalbose :: :: :: ::

TELEFONAI: Naujas 308 — Bell 662

ATSPAUDINOME**Trumpą Katekizmą.**

Kas turi vaikus ir nori išmokyti juos Katalikų Tikėjimo tiesų, tenusiperka tą katekizmą. Kainuoja 10 centų. Perkupėiams nuleidžiame procentą. Adresuokite:

"DRAUGAS"

314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.